

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/25/2014
Identifikačné číslo spisu:	3711010151
Dátum vydania rozhodnutia:	06.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:3711010151.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom 6. mája 2014 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. Libora Duľu v trestnej veci proti obvinenému W. V.C., pre pokračovací zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Tr. zák., o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 28. júla 2011, sp. zn. 3To 75/2011, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného W. V. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica z 21. júna 2011, sp. zn. 2T 73/2011, bol obvinený W. V. uznaný vinným z pokračujúceho (správne má byť „pokračovacieho“) zločinu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

1/ 19. decembra 2010 asi o 01.00 hod. v B. U., v herni V. I. v P. V., falzifikát 1 ks bankovky nominálnej hodnoty 20 eur, sériového čísla M XXXXXXXXXXXXX, predložil ako pravý čašníčke F. N., nar. XX. L. XXXX s tým, aby mu bankovku rozmenila, ktorá však zistila, že sa jedná o falzifikát, bankovku mu vrátila, obvinený V. ju pokrčil v ruke a predložil jej na rozmenenie inú pravú bankovku,

2/ 19. decembra 2010 asi o 04.00 hod. v P. V. pred B. U. požiadal taxikára L. T., nar. X. D. XXXX, o odvoz pred O. F. herňu na Ž. ulici v P. V., ktorému pri platbe za odvoz predložil ako pravý falzifikát 1 ks bankovky nominálnej hodnoty 20 eur, sériového čísla M XXXXXXXXXXXXX, ktorý bankovku prijal, po vrátení výdavku obvinenému V. bankovku založil do peňaženky, pričom až v neskorších ranných hodinách zistil, že bankovka nevykazuje potrebné ochranné znaky a následne túto 19. decembra 2010 vydal vyšetrovateľovi PZ,

3/ 19. decembra 2010 asi o 04.40 hod. v predajni na čerpacej stanici D., na Ž. ulici v P. V., falzifikát 1 ks bankovky nominálnej hodnoty 20 eur, sériového čísla M 36079336786, predložil ako pravý obsluhujúcej pracovníčke U. Š., nar. XX. I. XXXX, pri platbe za tovar, ktorá však zistila, že sa jedná o

falzifikát, bankovku mu vrátila, obvinený V. si ju zobral s tým, že ju mal dostať v O. F. herni v P. V., tovar ponechal v predajni a z čerpacej stanice odišiel,

4/ 19. decembra 2010 asi o 04.45 hod. v U. R. na Ž. ulici v P. V., falzifikát 1 ks bankovky nominálnej hodnoty 20 eur, sériového čísla M XXXXXXXXXXXXX, predložil ako pravý čašníčkovi X. Y., nar. XX. U. XXXX, pri platbe za tovar, ktorý však spolu s čašníčkou Lenkou M., nar. XX. U. XXXX zistili, že sa jedná o falzifikát, bankovku mu vrátili, obvinený V. si ju zobral s tým, že ju mal dostať v O. F. B. v P. V., za tovar zaplatil 2 eur mincou a z motorestu odišiel,

5/ 19. decembra 2010 asi o 05.15 hod. telefonicky požiadal taxikára R. X., nar. XX. U. XXXX, o odvoz z križovatky ulíc U. a K. v P. V., pred O. F. herňu na Ž. ulici v P. V., ktorému pri platbe za odvoz predložil ako prvý falzifikát 1 ks bankovky nominálnej hodnoty 20 eur, sériového čísla M XXXXXXXXXXXXX, ktorý bankovku prijal, po vrátení výdavku obvinenému V. však zistil, že sa jedná o falzifikát, vystúpil z vozidla a zakričal na obvineného V., nech počká, na čo však obvinený V. utiekol preč, pričom následne túto 19. decembra 2010 vydal vyšetrovateľovi PZ.

Za to bol obvinenému podľa § 270 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. bol obvinený pre výkon tohto trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c/ Tr. zák., § 74 ods. 1 Tr. zák. obvinenému súd uložil aj ochranné ústavné protitoxikomanické liečenie.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený v zákonnej lehote odvolanie.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací uznesením z 28. júla 2011, sp. zn. 3To 75/2011, podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného W. V. zamietol.

Obvinený podal proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu dovolanie 26. februára 2014 prostredníctvom ustanoveného obhajcu. V jeho odôvodnení uviedol ako dovolacie dôvody uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ a písm. i/ Tr. por., z ktorých prvý predpokladá, že bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, druhý, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a tretí, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Vo svojom dovolaní argumentuje nasledovne :

„Odsúdený je toho názoru, že týmto uznesením odvolacieho súdu došlo k porušeniu zákona, pretože po dôslednom preskúmaní veci, ako po skutkovej tak aj právnej stránke, mal odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. c/ a d/ Tr. por. napadnutý rozsudok okresného súdu pre porušenie ustanovení Trestného zákona ako aj pre pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov zrušiť v napadnutých výrokoch a vec v zmysle § 322 ods. 1 Tr. por. vrátiť súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

Tak prvostupňový súd ako ani odvolací súd sa v potrebnom rozsahu nevysporiadali a nezaoberali správnosťou napadnutého rozsudku vo všetkých jeho výrokoch, resp. správnosťou skutkových zistení napadnutých výrokov, a to najmä s poukazom na nesprávne právne posúdenie skutkov špecifikovaných pod bodom 1 až 5 napadnutého rozsudku, nakoľko právne posúdenie skutkov špecifikovaných pod bodom 1 až 5 napadnutého rozsudku vychádza z predpokladu, ktorý nebol v prvostupňovom konaní relevantným spôsobom preukázaný,

t.j. že by sa odsúdený W. V.O. predmetných skutkov dopustil úmyselným konaním a najmä s vedomím, že sa jedná o falošné bankovky v nominálnej hodnote 20,- Eur, čomu nepochybne nasvedčovali aj

svedecké výpovede jednotlivých svedkov produkované v tejto trestnej veci.

Odsúdený má za to, že v tejto súvislosti nedostatočne vyhodnotili aj dôkaz - výsluch znalca MUDr. R. P., ktorý explicitne uviedol, že obž. W. V. v kombinácii alkoholu, pervitínu a heroínu, ktoré látky užíval v uvedený večer, mohol mať zníženú viditeľnosť a koncentráciu, a teda nemusel zaregistrovať v prípade, ak jemu bolo platené falošnými bankovkami,

pričom v asociácii s argumentáciou odsúdeného W. V., ktorou dôvodil ako v prvostupňovom tak aj druhostupňovom konaní, že predmetné bankovky sa dostali do sféry jeho dispozície v herni I., kde mu bolo týmito platené ako pravými, ktoré skutočnosti neboli hodnoverne vyvrátené (negované) žiadnymi dôkazmi v tejto trestnej veci,

nesporne rezultuje do záveru, že aplikovanie (použitie) trestného činu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Tr. zák., na skutky odsúdeného W. V., je apriori vylúčené, pričom skutky odsúdeného tak mali byť bezpochyby právne kvalifikované ako trestný čin podľa § 271 ods. 2 uvádzanie falšovaných, pozmenených a neoprávnene vyrobených peňazí a cenných papierov.

Zdôraznenie hodným zostáva, že aj zo svedeckých výpovedí jednotlivých svedkov výslovne vyplýva, že odsúdený bol pod vplyvom omamných látok, nakoľko napr. svedkyňa F. N. uvádzala, že odsúdený W. V. bol typický „feťák“ a svedok X. Y. konštatoval, že bol evidentne opitý,

teda bolo nevyhnuté do dôsledkov preskúmať dokazovaním a to aj znaleckým, či W. V. netrpel v dobe spáchania skutkov stratou rozpoznávacej a ovládacej schopnosti, čo by zásadným spôsobom ovplyvnilo vyhodnotenie skutočností tvrdených W. V., že nebol v stave spôsobilom posúdiť, že mu v B. I. bolo platené nepravými (falšovanými) bankovkami, a že on tieto iba uviedol do obehu, čo rezultuje do záveru nezákonnej a nesprávnej kvalifikácie skutkov kladených odsúdenému za vinu, nakoľko tieto mali byť nesporne kvalifikované ako trestný čin podľa § 271 ods. 2 uvádzanie falšovaných, pozmenených a neoprávnene vyrobených peňazí a cenných papierov.

Zdôraznenia hodným zostáva skutočnosť, že odsúdený W. V. v minulosti podstúpil vážnu operáciu srdca, je teda dlhodobo liečený na ochorenie srdca a zároveň trpí aj zvýšeným krvným tlakom, na ktoré onemocnenia denne užíva lieky, na čo odsúdený poukazoval aj v predchádzajúcom konaní, pričom žiadnym dôkazom a už vôbec nie znaleckým skúmaním sa súdy týmto nezaoberali a nevyhodnotili, či kombinácia vyššie uvedených onemocnení, spolu s užívaním alkoholu a iných omamných a psychotropných látok v dobe spáchania inkriminovaných skutkov, nemohla mať tak závažný a zásadný vplyv na odsúdeného, že sa dostal do stavu, v ktorom nebol spôsobilý ovládať svoje konanie a rozpoznať jeho nebezpečenstvo a už vôbec nie posúdiť, že mu v nejakej herni I. niekto platil falšovanými bankovkami, ktoré on iba následne uvádzal do obehu a týmito platil ako pravými.

Z uvedeného dôvodu má odsúdený za to, že je daný dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. c/, g/ a i/ Tr. por.,..... nakoľko nebolo žiadnym relevantným spôsobom preukázané úmyselné konanie zo strany odsúdeného a taktiež, že v rámci prvostupňového konania neboli vykonané žiadne dôkazy preukazujúce skutočnosť, že odsúdený si predmetné bankovky zadovážil sám alebo že by ich sám falšoval, čo vzbudzuje dôvodnú pochybnosť o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov.

Z uvedeného dôvodu tak odvolací ako aj prvostupňový súd pochybili pri hodnotení dôkazov, na základe čoho nesprávne právne posúdili predmetnú trestnú vec, nakoľko v danom prípade neboli naplnené všetky objektívne a subjektívne znaky skutkovej podstaty trestného činu (zločinu) falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Tr. zák.

ale podľa právneho názoru odsúdeného bola v danom prípade naplnená iba skutková podstata trestného činu podľa § 271 ods. 2 uvádzanie falšovaných, pozmenených a neoprávnene vyrobených peňazí a cenných papierov, t.j. kto falšované alebo pozmenené alebo neoprávnene

Na podporu argumentácie odsúdeného je potrebné dodať, že znaleckým posudkom NBS bolo konštatované, že ide o nepodarený falzifikát so stupňom nebezpečnosti 5, z čoho je zrejmé, že ak bankovky vykazovali tak viditeľné znaky falošnosti ako to nakoniec popisovali a potvrdili aj svedkovia, tak obžalovaný pod vplyvom omamných a psychotropných látok, ktoré znížili je ho rozpoznávaciu schopnosť a koncentráciu, nemohol v žiadnom prípade rozpoznať, že sa jedná o falzifikáty a preto nemohol naplniť skutkovú podstatu trestného činu podľa § 270 ods. 2 Tr. zák.

Taktiež odsúdený namieta nedostatok konania, ktorý predchádzal rozhodnutiu krajského súdu a to, že ani jednému zo svedkov, ktorí boli v predmetnej trestnej veci vypočutí a rovnako ani odsúdenému neboli v prvostupňovom konaní predložené predmetné bankovky ako dôkaz, ku ktorému by sa vyjadrili, t.j. zo spisu nie je zrejmé, že sa jedná o identické bankovky, s ktorými mal odsúdený platiť, resp. svedkovia síce potvrdili, že odsúdený platil falzifikátmi, avšak nebolo preukázané a svedkami potvrdené, že ide o bankovky, na ktoré bol vypracovaný aj znalecký posudok NBS.

Rovnako je odsúdený toho názoru, že v konaní ktoré predchádzalo rozhodnutiu okresného a krajského súdu, konkrétne postupom vyšetrovateľa v prípravnom konaní boli fatálnym spôsobom porušené jeho práva na obhajobu, keď napríklad jednotlivé procesné úkony s odsúdeným W. V. boli vykonávané v čase, keď bol ešte pod vplyvom alkoholu, liekov a iných omamných a psychotropných látok, ovplyvnili jeho rozpoznávaciu a ovládaciu schopnosť, teda vychádzajúc z normatívneho ust. § 119 ods. 4 Tr. por. sa jedná o nezákonné dôkazy, ktoré nesmú byť použité v konaní, čo bezpochyby rezultuje do ich nezákonnosti a zakladá dovolací dôvod v intenciách ust. § 371 ods. 1 písm. c/ a g/ Tr. por.“

Z uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky

1/ podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil rozsudkom, že uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 28. júla 2011, sp. zn. 3To 75/2011, bol porušený zákon najmä v ustanovení § 319 Tr. por., § 119 ods. 4 Tr. por. a v konaní, ktoré mu predchádzalo, v ustanovení § 270 ods. 2 Tr. zák. a to v neprospech obvineného W. V.Á.,

2/ podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 28. júla 2011, sp. zn. 3To 75/2011, ako aj napadnutý rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica z 21. júna 2011, sp. zn. 2T 73/2011,

3/ podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Okresnému súdu Považská Bystrica, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila Okresná prokuratúra Považská Bystrica, ktorá navrhla toto podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť konštatujúc, že dôvody dovolania nie sú preukázané.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou uvedenou v § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por., v zákonnej lehote podľa § 370 ods. 1 Tr. por., s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Tr. por. a tiež s uvedením dôvodu dovolania podľa § 374 ods. 2 Tr. por. po tom, ako využila svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Tr. por.) a tiež to, že ani jeden z uplatnených dovolacích dôvodov nie je splnený a preto je potrebné dovolanie obvineného W. V. odmietnuť podľa § 381 písm. c/ Tr. por.

Na začiatok treba uviesť, že obvinený takmer celé svoje dovolanie postavil na námietkach zameraných na nesprávnosť hodnotenia dôkazov (znaleckého posudku ako aj výpovedí jednotlivých svedkov) a teda v konečnom dôsledku na námietkach smerujúcich proti skutkovým zisteniam súdov, pričom však správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.).

Len minister spravodlivosti je oprávnenou osobou na podanie dovolania proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúceho zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci (§ 371 ods. 3 Tr. por.).

Pokiaľ ide o vyššie uvedený dovolací dôvod umožňujúci použitie výslovne právnych námietok buď vo vzťahu k právnemu posúdeniu zisteného skutku alebo čo sa týka nesprávnej aplikácie iného hmotnoprávneho ustanovenia, obvinený takéto námietky vo svojom dovolaní neuvádza.

Právna kvalifikácia zločinu falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Tr. zák. zodpovedá priebehu skutkového deja uvedeného vo výroku rozsudku súdu prvého stupňa po objektívnej i subjektívnej stránke a je správna.

Zo skutkovej vety rozsudku okresného súdu (odvolací súd túto nemenil), ktorú najvyšší súd ako súd dovolací skúmať a meniť nemôže, jednoznačne vyplýva, že zo strany obvineného išlo o úmyselné konanie porušiť zákonom chránený záujem (záujem na ochrane peňazí a cenných papierov) spôsobom uvedeným v osobitnej časti Tr. zák. (falšované peniaze dal ako pravé), pričom obvinený pokračoval v páchaní predmetného trestného činu (§ 122 ods. 10 Tr. zák., ide o pokračovací nie „pokračujúci“ trestný čin ako uvádza prokurátor v obžalobe i konajúce súdy vo svojich rozhodnutiach).

Pokiaľ obvinený namieta, že skutky mali byť správne právne kvalifikované podľa § 271 ods. 2 Tr. zák., s jeho argumentáciou nie je možné súhlasiť. Zo skutkovej vety rozsudku okresného súdu nevyplýva, že by mu falšovanými bankovkami v nominálnej hodnote 20 eur bolo platené ako pravými. Preto právna kvalifikácia podľa § 270 ods. 2 Tr. zák. ako už bolo uvedené vyššie je správna.

Dovolací súd skúmal tiež naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., t.j., že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu. Obvinený tento dovolací dôvod postavil na skutočnosti, že procesné úkony s ním boli vykonané v čase, keď bol pod vplyvom alkoholu, liekov a iných omamných a psychotropných látok, ktoré ovplyvnili jeho rozpoznávaciu a ovládaciu schopnosť.

Právo na obhajobu treba chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva.

Nie je možné sa stotožniť s názorom obvineného, že bolo porušené jeho právo na obhajobu, keďže obvinený mal ustanoveného obhajcu a počas celého súdneho konania sa mohol vyjadrovať ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kládli za vinu a plne užívať svojich procesných práv zaručených mu Trestným poriadkom. Tiež zo znaleckého posudku z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria (liečba alkoholizmu a toxikománie, gerontopsychiatria) vyplýva, že obvinený bol po zadržení vyšetrený MUDr. P., jeho kardiológom, ktorý uviedol, že obvinený „komunikoval úplne adekvátne, príliehavo odpovedal na otázky, nemal poruchu reči, nevrávoral, nebol dysartrický, nejavil známky vplyvu psychotropných látok, nemal zastreté vedomie, nemal vegetatívne abstinenčné príznaky, nejavil známky psychotickej poruchy, plne reflektoval realitu...“ (č.l. 144).

Posudzujúc dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., že ani jednému zo svedkov, ktorí boli vypočutí a rovnako ani obvinenému neboli predložené predmetné falšované bankovky ako dôkaz, ku ktorému by sa vyjadrili, je zrejmé, že tento nebol naplnený.

Bankovky boli v súlade s § 89 ods. 1 Tr. por. vydané pre účely trestného konania R. X. a L. T. policajtovi (zápisnice o vydaní vecí, č.l. 84-858), ktoré boli následne fotograficky zadokumentované a predložené Národnej banke Slovenska na vypracovanie odborného vyjadrenia, pričom predseda senátu posudok Národnej banky Slovenska (č.l. 91-92) oboznámil na hlavnom pojednávaní konanom 21. júna 2011 (č.l. 217). Preto niet žiadneho dôvodu, aby boli bankovky predložené v rámci výsluchu jednotlivým svedkom, aby sa k nej vyjadrili.

Z uvedených dôvodov potom najvyšší súd musel po prejednaní veci na neverejnom zasadnutí dovoliť obvineného W. V. odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por., keďže je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.